

16 857 miljoonaa ja joulukuussa 12 719 milj. markkaa. Valtion velka keskuspankille, joka elokuun puolivälissä oli noussut 24 687 milj. markkaan, oli siten, melkoisten vaihteluiden jälkeen, kertomusvuoden päättyessä hiukan pienempi kuin sen alkaessa.

Myös suoraan talouselämälle annettu vekseliluotto vaihteli melkoisesti lisääntyen keväällä tuntuvasti, mutta supistuen vuoden jälkipuoliskolla taas, niin että se vuoden päättyessä oli pienempi kuin sen alkaessa, 13 812 milj. markkaa vastaten 14 678 miljoonaa. Vaihtelut seurasivat tavanmukaisia kausi-ilmiöitä, ja keskuspankin ponnistelut tämän luotonannon supistamiseksi kantoivat hedelmää, kun ulkomaankauppa kääntyi vientivoittoiseksi. Eräiden luottojen muuttaminen obligaatiolainoiksi vähensi osaltaan vekselisalkkua.

Hypoteekkilainojen ja kassakreditivien muodossa annettu luotto oli vähäistä, niinkuin asetelmasta näkyy. Myönnettyiltä kassakreditiviltä nostettu erä vaihteli vuoden mittaan voimakkaasti, mutta pysyi suurimmillaankin ollessaan verraten pienenä myönnettyyn määrään verrattuna.

Kaikkein suurimmat olivat ne vaihtelut, jotka tapahtuivat rediskonttausten määrässä. Huippu saavutettiin kertomusvuoden alkaessa, minkä jälkeen rediskonttausten määrä painui alemmalle tasolle supistuakseen loppukesästä aivan vähäiseksi. Vuoden alin kohta, 1 338 milj. markkaa, saavutettiin elokuun lopussa, mutta sen jälkeen rediskonttaukset taas lisääntyivät pitkin syksyä. Alkuvuoden kehitys oli osaksi tulos Suomen Pankin määrätietoisestä pyrkimyksestä saada liikepankit käyttämään talletusvarojensa kasvu rediskonttausten supistamiseen. Tietysti parantunut ulkomaankauppa oli tärkeänä syynä siihen, että tässä onnistuttiin. Loppuvuoden nouseva suunta saa selityksensä osaksi työtömyyspolitiikan vaatimista luotoista, osittain taloustoiminnan vilkastumisesta. Vuoden viimeisenä päivänä rediskonttausten määrä oli 8 268 milj. markkaa eli 8 949 miljoonaa pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Suomen Pankin suoraan talouselämälle antamien diskonttoluottojen jakaantuminen talouselämän tärkeimpien haarojen kesken näkyy seuraavasta asetelmasta, joka valaisee tätä jakaantumista vuosien 1950—1953 viimeisenä päivänä.

	1950 %	1951 %	1952 %	1953 %
Vientiteollisuus	54.7	42.6	49.3	47.4
Kotimarkkinateollisuus	17.1	23.2	18.7	17.7
Voimalaitokset	11.2	14.0	10.9	12.8
Kauppa	14.1	19.6	20.3	21.9
Muu liike-elämä	2.9	0.6	0.8	0.2

Niinkuin tästä näkyy, vientiteollisuus on tärkeimpänä luotonsaajana, vaikka sen saama luotto onkin viime vuonna suhteellisesti jonkin verran pienentynyt. Kaupan ja voimalaitosten saama luotto on hiukan lisääntynyt, kun taas kotimarkkinateollisuuden luottomäärä on supistunut.

Korkomäärät

Suomen Pankki sovelsi koko kertomusvuoden ajan luotonannossaan muuttumattomasti samoja korkomääriä, jotka se otti käytäntöön joulukuussa 1951 ja jotka olivat tärkeinä tekijänä vakauttamispolitiikassa. Alin diskonttokorko oli siten jatkuvasti 5 $\frac{3}{4}$ % ja sen ohella sovellettiin määrätynluonteisissa luotoissa 6 $\frac{3}{4}$ %:n korkoa. Myös rediskonttauskorko pysyi entisellään ollen yleensä 8 %. Eräissä piireissä esitettiin kyllä ajatus — ja vaatimus — niin Suomen Pankin soveltaman kuin yleisenkin korkotason alentamisesta, jotta siten saataisiin tuotanto- ja varsinkin rakennuskustannuksia alennetuiksi, mutta toiselta puolen rahamarkkinain kireys olisi päinvastoin puoltanut korkomäärien korottamista. Asia ei joutunut millään tavalla ratkaisuvaiheeseen, ja korot jäivät entiselleen.

Setelistö

Kertomusvuoden aikana setelistö, noudatetaan tavanmukaisia kausivaihteluita, pysyi suunnilleen samalla tasolla kuin edellisenäkin vuonna. Alkaen 46 153 milj. markan määrästä setelistö, vaihdellen viikosta viikkoon, painui vuoden alimpaan määrään, 39 976 milj. markkaan, tammikuun 23 päivänä, noustaksensa sitten vuoden huippuun, 45 962 miljoonaa, toukokuun päättyessä. Erinäisten laskujen ja nousujen jälkeen liikkeessä oleva setelistö kertomusvuoden päättyessä oli 45 019 milj. markkaa. Ensimmäistä kertaa moniin aikoihin — vuoden 1945 setelinvaihdon aiheuttamaa laskua lukuun ottamatta — setelistö siten pieneni jonkin verran, 1 134

milj. markkaa eli n. 2.5 %. Tämä lasku johti osaksi talouselämän hidastuneesta tahdistasta, osaksi siitä, että liikkeessä oli enemmän kovaa rahaa, ennen kaikkea 50 markan rahoja, kuin aikaisemmin.

Setelinanto-oikeus ja sen käyttö

Syyskuussa 1952 oli Suomen Pankin taholta tehty aloite setelinkatemääräysten muuttamiseksi siten, että rajoitettaisiin luotonantoa valtiolle ja sen käyttämistä setelinkatteena. Niinkuin tämän kertomuksen kolmannessa osassa on osoitettu, johti tämä

	31/12 1952 milj. mk	31/3 1953 milj. mk	30/6 1953 milj. mk	30/9 1953 milj. mk	31/12 1953 milj. mk
Kultakassa	5 863	5 862	5 862	5 862	5 862
Ulkomaiset valuutat	9 645	11 621	11 176	12 882	13 834
Ulkomaiset vekselit	4 503	4 893	5 347	5 633	6 103
Ulkomaanrahan määräiset setelit, korkoliput ja ulkomaiset obligaatiot	175	153	130	149	337
Kotimaiset vekselit	46 634	36 829	42 312	20 224	22 080
Vakauttamislainan obligaatiot	—	—	—	20 000	20 000
Yhteensä	66 820	59 358	64 827	64 750	68 216

Setelinantoon oikeuttavien varojen määrä väheni kertomusvuoden ensimmäisen neljänneksen aikana seurauksena vekselisalkun supistumisesta. Sitten näiden varojen kokonaismäärä jälleen lisääntyi ylittäen vuoden päättyessä vuoden alkamismäärän 1 596 milj. markalla. Suurempi muutos on tapahtunut puheena olevien varojen koostumisessa. Ensisijainen kate, so. ulkomaiset valuutat ja vekselit, lisääntyi näet, kun sen sijaan toissijainen kate, so. kotimaiset vekselit ja ylempänä mainitut valtion obligaatiot, oli jonkin verran pienempi kertomusvuoden päättyessä kuin sen alkaessa. Näin ollen setelinantoon oikeuttavien varojen kokoonpano parani jonkin verran.

Verrattuna liikkeessä olevien setelien määrään kate oli runsas, suhteen vieläpä parantuessa vuoden varrella 144.8 %:sta 151.5 %:iin. Myös verrattuna vaadittaessa maksettavien sitoumusten koko määrään setelinkate oli runsas, mutta suhde heikkeni hiukan vuoden varrella painuen 114.7 %:sta 106.8 %:iin.

Käytetyn ja käyttämättömän setelinanto-oikeuden eli setelinantovaran muodostumista valaisee seuraava asetelma.

aloite, tosin vähän muutettuna, katemääräysten muuttamiseen sanotun tarkoituksen saavuttamiseksi. Syyskuun 16 päivästä 1953 lähtien valtion vekselit eivät enää kelpaa setelinkatteeksi ja ovat siten kokonaan hävinneet pankin tilasta. Sen sijaan katteeksi voidaan lukea valtion vuoden 1953 vakauttamislainan obligaatioita enintään 25 miljardin markan arvosta. Niinkuin näkyy edellä esitetystä asetelmasta, tätä luottoa on käytetty 20 miljardin markan arvosta. Kun tästä johtuneet muutokset otetaan huomioon, saadaan seuraava kuva setelinantoon oikeuttavien varojen kehityksestä kertomusvuoden aikana.

	31/12 1952 milj. mk	31/3 1953 milj. mk	30/6 1953 milj. mk	30/9 1953 milj. mk	31/12 1953 milj. mk
Kultakassa ja ulkomaiset valuutat	20 187	26 136	20 187	26 136	26 136
Ohjesäännön 6 §:n mukaan	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Setelinanto-oikeus	70 187	76 136	70 187	76 136	76 136

	31/12 1952 milj. mk	31/12 1953 milj. mk
<i>Setelinanto-oikeus</i>		
Kultakassa ja ulkomaiset valuutat	20 187	26 136
Ohjesäännön 6 §:n mukaan	50 000	50 000
Setelinanto-oikeus	70 187	76 136
<i>Käytetty määrä</i>		
Liikkeessä olevat setelit	46 153	45 019
Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset	11 293	18 219
Myönnettyistä kassakreditivista nostamatta oleva määrä	802	625
Käytetty setelinanto-oikeus	58 248	63 863

	31/12 1952 milj. mk	31/12 1953 milj. mk
<i>Setelinantovara</i>		
Käytettävissä oleva	8 572	4 353
Toissijaisesta katteesta riippuva	3 367	7 920
Käytetty määrä ja vara	70 187	76 136

Setelinanto-oikeus lisääntyi kertomusvuoden aikana 5 949 milj. markkaa eli runsaasti 8 %. Samalla lisääntyi myös setelinanto-oi-

keuden käytetty määrä, vaikka hiukan vähemmän, 5 615 milj. markkaa. Nousu johtui kokonaan muiden vaadittaessa maksettavien sitoumusten runsaasta lisääntymisestä, mikä taas pääasiallisesti oli seurausta siitä kirjanpidollisesta muutoksesta, että valtion panon ja ottotilillä olevat varat, jotka aikaisemmin kirjattiin valtion vekselien tilille vähennyksenä, syyskuun puolivälistä alkaen kirjataan erikseen tiliaseman vastattavien puolelle.

Setelinantovara kokonaisuudessaan muuttui hyvin vähän. Lisäys oli vain 334 milj. markkaa. Tuntuvasti suurempi oli sen kokoonpanossa tapahtunut muutos. Välittömästi käytettävissä oleva setelinantovara oli näet vähentynyt lähes puoleen entisestään, kun taas toissijaisen katteen lisäämisestä riippuva osa oli lisääntynyt 2 1/2-kertaiseksi.

Pankin suhde valtioon

Edellä on jo mainittu vuoden varrella voimaan tullut setelinkatemääräysten muutos. Sen jälkeen valtion velassa Suomen Pankille tapahtuvat muutokset eivät lainkaan näy pankin vastaavien puolella vaan ainoastaan valtion pano- ja ottotilin vaihteluina. Edellä on jo esitetty pankin valtiolle antaman luoton tuntuvat vaihtelut. Tämä valtion velka oli pitkin vuotta suurempi kuin vuonna 1952, vasta joulukuussa se painui hiukan pienemmäksi kuin vuotta aikaisemmin, niinkuin siv. 11 on esitetty.

Näiden tilien ulkopuolella on ns. IMF- ja IBRD-tilien kate. Tälle tilille on kirjattu Kansainvälisen Valuuttarahaston ja Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin jäsenmaksusaatavan aiheuttama valtion velka Suomen Pankille, mikä erä samalla on kirjattu pankin tilan velkapuolelle pankin velkana mainituille järjestöille. Ohjesäännön muutoksen jälkeen nämä vekselit eivät kelpaa setelinkatteeksi. Puheena oleva saatava valtiolta pysyi koko kertomusvuoden ajan muuttumattomana, 1 662 milj. markan määräisenä.

Ulkomaiset selvitystililit

Vaikka ulkomaankaupan arvo tuntuvasti supistui kertomusvuonna, on selvitystilien vaihto melkoisesti vilkastunut. Vientimaksuja suoritettiin kaikkiaan 61 223 milj. markkaa vastaten 54 795 miljoonaa vuonna 1952.

Lisäys johtui pääasiallisesti S.N.T.Liiton kaupan laajenemisesta, mutta nousua oli havaittavissa myös mm. Islannin, Japanin, Kiinan, Kreikan, Norjan, Turkin ja Unkarin kohdalla. Sitä vastoin on vientimaksujen määrä supistunut mm. Israelin, Italian, Puolan, Itä- ja Länsi-Saksan sekä Sveitsin kohdalla.

Eri maiden kesken jakautuivat viennistä suoritettavat maksut kertomusvuonna seuraavan asetelman mukaisesti. Asetelmaan on vertailun vuoksi otettu myös vuoden 1952 vastaavat luvut.

	1952 milj. mk	1953 milj. mk
Bulgaria	73	208
Islanti	395	711
Israel	1 823	1 109
Italia	1 741	809
Japani	273	878
Jugoslavia	13	139
Kiina	1 334	1 502
Kreikka	556	809
Norja	928	1 650
Puola	4 129	2 841
Romania	20	289
Saksa, Itä-	773	1 964
Saksa, Länsi-	12 997	9 587
S.N.T. Liitto	26 555	35 632
Sveitsi	1 476	530
Turkki	1 374	1 987
Unkari	335	578
Yhteensä	54 795	61 223

Ulkomaisten selvitystilien nettosaldo, sellaisena kuin se esiintyy pankin tiliasemissa, pysyi paljon alemmalla tasolla vaihdellen melkoisesti viikosta toiseen. Sen määrä on, niin kuin edellä on mainittu, kertomusvuoden aikana kasvanut 4 430 milj. markasta vuoden 1952 lopussa 9 597 miljoonaa kertomusvuoden päättyessä.

Remburssit

Tuonnin huomattavan jyrkkä supistuminen toi mukanaan myös melkoisen vähenemisen remburssien käytössä. Kaikkiaan avattiin kertomusvuonna 1 218 tuontiremburssia vastaten 2 150 edellisenä vuonna. Niiden yhteenlaskettu arvo, 7 609 milj. markkaa, ei ollut täyttä puolta edellisen vuoden arvosta,

16 382 miljoonasta. Vähennys kohdistui pääasiallisesti Länsi-Saksan, Ison-Britannian, Yhdysvaltojen, Ranskan, Belgian ja Argentiinan kauppaan. — Vuoden vaihteessa oli avoinna olevien remburssien arvo vain 620 milj. markkaa oltuaan vuotta aikaisemmin 2 115 miljoonaa.

Vientiremburssien kehitys kulki päinvastaiseen suuntaan viennin supistumisesta huolimatta. Kertomusvuonna avattiin 1 236 vientiremburssia arvoltaan 12 847 milj. markkaa, kun vastaavat luvut edelliseltä vuodelta olivat 846 kpl ja 9 337 milj. markkaa. Nousuun vaikuttivat ennen kaikkea transitokaupat Brasiliaan. Tämä maa olikin ensimmäisellä sijalla avattujen vientiremburssien arvoon nähden, Puolan, Itä-Saksan ja Israelin seurattessa lähinnä. — Vuoden päättyessä vientiremburssien arvo oli avoinna 3 445 milj. markan arvosta vastaten 2 417 miljoonaa vuotta aikaisemmin.

Pankin tilinpäätös

Edellä on käsitelty Suomen Pankin tiliaseman tärkeimmät erät ja valaistu niissä kertomusvuoden aikana tapahtuneita muutoksia. Täydennykseksi esitetään vielä pankin omaisuustase kokonaisuudessaan ja luodaan silmäys tulostaseeseen.

O m a i s u u s t a s e

Suomen Pankin omaisuustase vuoden 1953 viimeiseltä päivältä näkyy seuraavasta asetelmasta, johon vertailun vuoksi on otettu vuoden 1952 omaisuustaseen vastaavat luvut.

	31/12 1952 milj. mk	31/12 1953 milj. mk
V a s t a a v a a		
Kulta	5 863.4	5 862.1
Ulkomaiset valuutat	9 645.3	13 834.6
Ulkomaiset vekselit	4 503.2	6 102.9
Ulkomaiset obligaatiot ..	—	209.0
Ulkomaanrahan määräiset setelit ja korkoliput ..	174.7	127.8
Valtion vekselit	13 076.4	—
Valtion vakauttamislainan obligaatiot	—	20 000.0
Diskontatut vekselit	14 677.6	13 811.8
Rediskontatut vekselit ..	17 217.2	8 267.9
IMF- ja IBRD-tilien kate	1 662.2	1 662.2

	31/12 1952 milj. mk	31/12 1953 milj. mk
Hypoteekkilainat	57.1	33.1
Kassakreditiivit	224.8	398.2
Ulkomaiset selvitystililit ..	4 430.1	9 596.6
Remburssiluotto	206.5	230.1
Suomen rahan määräiset obligaatiot	853.6	1 978.0
Ulkomaanrahan määräiset obligaatiot	307.1	260.0
Eri tilit	812.2	681.7
Yhteensä	73 711.4	83 056.0

V a s t a t t a v a a

Liikkeessä olevat setelit	46 153.3	45 019.3
Valtion pano- ja ottotili	—	7 281.0
Liikepankkien pano- ja ottotilit	3 407.5	2 156.7
Muut pano- ja ottotilit .	—	1 786.9
Postivekselit	310.3	236.9
Ulkomaiset tilinpitäjät ..	4 323.3	3 021.6
Kansainvälisen Valuuttarahaston ja Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin tilit	2 697.3	3 386.8
Ulkomainen velka	2 573.3	5 716.3
Eri tilit	722.0	395.6
Järjestelytilit	5 071.0	4 536.1
Kantarahasto	5 000.0	5 000.0
Vararahasto	2 241.7	2 847.6
Pankin voitto	1 211.7	1 671.2
Yhteensä	73 711.4	83 056.0

Varojen puolelta on jo käsitelty kaikkia tärkeimpiä kohtia. Mainittakoon vielä, että obligaatioiden kirjattu arvo on noussut 1 161 milj. markasta 2 238 miljoonaa johtuen siitä, että eräät aikaisemmat vekselluotot vuoden varrella on muutettu obligaatiolainoiksi. Lisäys tapahtui kokonaisuudessaan markkamääräisten obligaatioiden tilillä, kun sen sijaan ulkomaanrahan määräisten obligaatioiden kirjattu arvo kuoletusten johdosta pieneni.

Velkojen puolella ansaitsevat pano- ja ottotilit huomiota. Edellä on jo mainittu, että kun valtion pano- ja ottotilillä oleva saatava aikaisemmin vähennettiin valtion vekselien tililtä, niin se nyt esiintyy erikseen osoitettuna samalla, mihin suuntaan valtion netto-

velka Suomen Pankille kulloinkin kehitty. Muut kuin valtion pano- ja ottotilit on samalla erotettu kahteen erään: liikepankkien tilit, joista vanhan tavan mukaan on vähennetty pankkien velka maksuositusten tilillä, sekä muut pano- ja ottotilit. Näiden yhteenlaskettu määrä oli kertomusvuoden päättyessä 3 944 milj. markkaa eli 536 miljoonaa suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Järjestelytilit osoittivat vähenemistä 5 071 milj. markasta 4 536 milj. markkaan. Tämä vähennys johtui lähinnä siitä, että ulkomaiset valuutat on kirjattu 10 % alle niiden virallisen kurssin. Kun siis valuuttojen määrä kasvaa, veloitetaan järjestelytilejä alennuserällä, ja kun valuuttavaranto taas supistuu, hyvitetään mainittua tiliä vastavasti.

Pankin kantarahasto pysyi muuttumattomana siinä arvossa, johon se korotettiin vuonna 1948. Sen sijaan vararahastoa on kartutettu ohjesäännön edellyttämällä tavalla siten, että siihen vietiin puolet edellisen vuo-

den voittoa eli 606 milj. markkaa. Pankin näkyvien omien varojen määrä oli siten kertomusvuoden tilinpäätöksen mukaan 7 848 milj. markkaa. Sen lisäksi pankilla on, niinkuin edellisissä vuosikertomuksissa on mainittu, melkoinen määrä sellaisia varoja, jotka eivät tule eivätkä voi tulla näkyviin pankin omaisuustaseesta, koska niitä ohjesäännön määräysten mukaan ei saa lukea pankin „varoiksi”. Näitä ovat pankin pää- ja haarakonttorien toimitalot sekä eräät muutkin pankille tarpeelliset kiinteistöt ynnä jokunen määrä osakkeita, ennen kaikkea Tervakoski Oy:n osakkeita, joita viimeksi mainittuja on hankittu pankille setelipaperin valmistuksen varmistamiseksi.

Tulostase

Suomen Pankin voitto- ja tappiotili vuodelta 1953 verrattuna vuoden 1952 vastaaviin tuloksiin näkyy seuraavasta asetelmasta.

Tulot	1952 mk	1953 mk
Korot kotimaisesta lainausliikkeestä	1 108 349 348	1 373 223 275
Korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta	129 368 593	207 561 947
Korot obligaatioista	107 747 796	162 997 104
Sekalaiset tulot	70 680 237	71 550 800
Provisiot	220 460 361	192 015 777
Agiovoitto	495 719 994	561 510 473
Yhteensä	2 132 326 329	2 568 859 376
Menot		
Palkat ja palkkiot	272 436 595	278 093 726
Eläkkeet ja avustukset	18 034 197	18 159 005
Perhe-eläkkeet	5 434 380	5 636 045
Pankkivaltuusmiesten palkkiot ja kulut	1 460 720	1 464 950
Haarakonttorien valvojen palkkiot	707 700	689 400
Lapsilisä- ja kansaneläkemaksusuudet	14 207 465	14 412 695
Setelien valmistus	156 771 664	131 823 280
Kulut	73 448 629	80 040 798
Poistot	354 640 246	352 739 024
Kaluston arvon poisto	23 455 323	14 618 431
Pankin voitto	1 211 729 410	1 671 182 022
Yhteensä	2 132 326 329	2 568 859 376

Pankin kokonaistulo lisääntyi tuntuvasti, 436.5 milj. markkaa, vastaten n. 20 %, kun tulot edellisenä vuonna, poikkeuksena yleisestä säännöstä, olivat vähentyneet. Lisäys johtui ensi sijassa kotimaisen lainausliikkeen

tuottamien korkotulojen kasvusta, mutta siihen vaikuttivat useimmat muutkin tuloerät. Korkotulojen nousu oli seurausta siitä, että pankin luotonanto vuoden alkupuolella oli melkoista suurempi kuin edellisenä vuonna.

Korkotaso sitä vastoin oli, niinkuin edellä on mainittu, muuttumattomasti sama kuin vuonna 1952. Kirjattu korkotulo oli vähän pienempi kuin todella kertyneiden korkojen summa, koska osa viimeksi mainitusta oli tavallisuuden mukaan ennen tilinpäätöstä siirretty varausten tilille. Ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta saatu korkotulo lisääntyi suhteellisen paljon seurauksena näiden saatavien kasvamisesta. Myös obligaatiokorkoja kertyi entistä enemmän, kun obligaatiosalkku vuoden varrella oli paisunut. Niinikään agiovoitto lisääntyi seurauksena selvitystileillä tapahtuvan vaihdon vilkastumisesta. Varsinkin rupla-tilien agiovoitto oli huomattavan suuri.

Ainoa tuloerä, joka osoittaa supistumista edellisestä vuodesta, olivat provisiot. Tämä vähennys johtui pääasiallisesti remburssiliikkeen hiljenemisestä. Sen sijaan muista toimintahaaroista saadut provisiotulot lisääntyivät jonkin verran.

Mitä tulee pankin varsinaisiin menoihin, näkyy asetelmasta, että useimmat erät ovat muuttuneet sangen vähän. Erikoisasemassa on setelinvalmistus, sen aiheuttamat kulut kun ovat vähentyneet 24.9 milj. markkaa eli lähes 16 %. Syynä tähän on se tunnettu tosiasia, että 50 ja 10 markan sekä osaksi myös 20 markan setelit on korvattu metallirahoilla, minkä johdosta setelipainon toimittamien setelien luku on vähentynyt 191 milj. kappaleesta edellisenä vuonna 126 milj. kappaleeseen kertomusvuonna.

Kaikkien varsinaisten menojen kokonaissumma oli siten 530.3 milj. markkaa vastaten 542.5 miljoonaa edellisenä vuonna.

Tavallisuuden mukaan tehtiin tilinpäätöksessä melkoisia poistoja. Siten poistettiin setelipainon uudisrakennuksen kohdalla 300.0 milj. markkaa, Vaasan konttorin uudisrakennuksen kohdalla 9.0 miljoonaa, Lahden konttorin muutos- ja korjaustöiden kohdalla 20.3

miljoonaa, Tampereen Keskustori 7-kiinteistön korjaustöiden kohdalla 5.1 miljoonaa sekä Bulevardi 21:n tontin kohdalla 18.3 milj. markkaa. Lisäksi poistettiin kaluston uus- ja täydennys Hankinnat, 14.6 milj. markkaa. Poistojen kokonaismäärä oli 367.3 milj. markkaa vastaten 378.1 miljoonaa edellisenä vuonna.

Näin ollen pankin tilinpäätös osoitti voittoa 1 671.2 milj. markkaa. Nettovoitto oli siten 459.5 milj. markkaa eli melkein 38 % suurempi kuin edellisenä vuonna, jolloin se oli pienentynyt vuodesta 1951. Nettovoiton viimeaikaista kehitystä valaisee seuraava lukusarja.

Vuonna 1948 —	834.2	milj. markkaa
„ 1949 —	907.6	„ „
„ 1950 —	1 004.4	„ „
„ 1951 —	1 414.6	„ „
„ 1952 —	1 211.7	„ „
„ 1953 —	1 671 182 022	„ „

Pankin ohjesäännön mukaan on puolet nettovoitosta siirrettävä vararahastoon, kunnes tämä ja kantarahasto yhteensä nousevat 10 000 milj. markkaan. Vararahastoon on tämän johdosta siirretty 835 591 011 markkaa, minkä jälkeen se on määrältään 3 683.2 milj. markkaa ja se ynnä kantarahasto yhteensä 8 683.2 miljoonaa. Nettovoiton toisesta puolesta siirretään 800.0 milj. markkaa, mikä summa on otettu valtion tuloarvioon, käytettäväksi valtion yleisiin tarkoituksiin. Jäljelle jäävä erä, 35.6 milj. markkaa, on siirretty käyttämättömien voittovarojen tilille.

Pankkivaltuusmiehet ehdottavat, että

nämä voittovarot, määrältään 35 591 011 markkaa, siirrettäisiin pankin vararahastoon.

Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita

Tilintarkastus

Vuoden 1952 valtiopäivillä valitut varsinaiset tilintarkastajat, kunnallisneuvos Heikki Soininen, rahastonhoitaja Kaisa Hiilelä, kunnallisneuvos Kaapro Moilanen, toimittaja Matti Janhunen ja kunnallispuhemies Heikki Kannisto, toimittivat viime vuoden helmikuun 16—20 päivinä pankin vuoden 1952 tilintarkastuksen. Tilintarkastajain lausunnon mukaisesti ja pankin ohjesäännön tätä koskevien säännösten nojalla pankkivaltuusmiehet myönsivät johtokunnalle vastuuvapauden pankin hallinnosta vuodelta 1952.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusmiehet ovat vuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä määräämän pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen seuraavina aikoina: tammikuun 22, maaliskuun 12, toukokuun 27, heinäkuun 29, syyskuun 25, lokakuun 28 ja joulukuun 16 päivänä.

Inventaukset sekä haarakonttorien ja asioimistojen tarkastukset

a) Pääkonttorissa.

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassojen ja kassaholvien sekä laina- ja vakuuskirjojen ynnä panttien ja talletusten inventauksen. Inventauksessa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

b) Haarakonttoreissa.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että konttorien valvojat ovat inventoineet haara-

konttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

c) Asioimistoissa.

Niinikään pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että pankin asioimistoja hoitaneiden liikepankkien valvojat ovat sopimuksenmukaisesti inventoineet asioimistojen kassavarat kerran kuukaudessa.

Sitäpaitsi on vuoden kuluessa tarkastettu kaikki haarakonttorit.

Pankkivaltuusmiesten valvonnan alaiset rahastot

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Längmanin ja Rosenbergin rahastojen sekä Elis Holmin hätäapurahaston tilit vuodelta 1952 ja lähettäneet jäljennökset tileistä pankkivaliokunnalle.

Eduskunnan kirjelmässään toukokuun 3 päivältä 1950 antaman määräyksen mukaisesti tuli pankkivaltuusmiesten vuonna 1953 kokoontuvalle eduskunnalle valmistaa ehdotus niiden korkovarojen jakamisesta, jotka silloin olivat käytettävissä Längmanin testamenttirahastossa Liitt. B. Apurahojen oltua haettavina saapui pankkivaltuusmiehille 22 anomusta, minkä jälkeen pankkivaltuusmiehet pankkivaliokunnalle lähettämässään ehdotuksessa esittivät, että jakoa varten käytettävissä olleista 328 406 markasta jaettaisiin 328 000 markkaa lähemmin luetelluille yhdistyksille, laitoksille ja seuroille. Sen jälkeen kun eduskunta, pankkivaliokunnan ehdotuksesta, oli tehnyt sanottujen korkovarojen jakamisesta päätöksensä sekä ilmoittanut siitä pankkivaltuusmiehille, suoritettiin apurahojen jako.

Pankkivaltuusmiehet olivat toukokuussa 1950 antaneet johtokunnan tehtäväksi asettaa toimikunnan laatimaan ehdotuksen ohjeiksi E. J. Längmanin kunnallisrahaston korkovarojen jakamista varten. Johtokunnan asettama toimikunta sai tehtävänsä suoritetuksi kertomusvuoden toukokuun 20 päivänä ja jätti johtokunnalle mietintönsä siihen liittyvine ohjesääntöehdotuksineen. Mietinnön ja ohjesääntöehdotuksen johtokunta lähetti pankkivaltuusmiehille ilmoittaen samalla, ettei sillä ollut ehdotuksen suhteen mitään huomauttamista.

Pankkivaltuusmiehet päättivät lokakuun 28 päivänä pitämässään kokouksessa puolestaan hyväksyä toimikunnan laatiman ehdotuksen mainituiksi ohjeiksi ja lähettivät sen samoin kuin toimikunnan mietinnön pankkivaliokunnalle ehdottaen, että pankkivaliokunta esittäisi ohjeet eduskunnan vahvistettaviksi.

Johtokunta

Tasavallan presidentti myönsi maaliskuun 20 päivänä johtokunnan jäsenelle Paavo Raittiselle pyynnöstä eron virastaan huhtikuun 26 päivästä lukien, jona viimeksi mainittuna päivänä pankinjohtaja Raittinen saavutti säädetyt eroamisiansä. Tämän johdosta pankkivaltuusmiehet määräsivät johtokunnan vt. jäseneksi toukokuun 1 päivästä lähtien toistaiseksi ja enintään siihen saakka, kunnes avoimeksi tullut johtokunnan jäsenen virka vakinaisesti täytetään, fil.kandidaatti Unto Varjosen.

Marraskuun 17 päivänä Tasavallan presidentti nimitti ja määräsi johtokunnan puheenjohtajan Sakari Tuomiojan pääministeriksi ja johtokunnan jäsenen K. T. Jutilan maatalousministeriksi. Tämän vuoksi pankkivaltuusmiehet myönsivät virkavapautta puheenjohtaja Tuomiojalle hänen pääministerikautensa ja pankinjohtaja Jutilalle hänen ministerikautensa ajaksi. Johtokunnan vt. puheenjohtajana puheenjohtaja Tuomiojan virkavapauden aikana toimii johtokunnan jäsen K. Kivialho. Johtokunnan vt. jäseneksi siksi ajaksi, minkä pankinjohtaja Kivialho toimii johtokunnan vt. puheenjohtajana, pankkivaltuusmiehet määräsivät fil. tohtori Klaus Wariksen sekä samoin vt. jäse-

neksi siihen saakka, kunnes pankinjohtaja Jutila palaa virkaansa hoitamaan, osastopäällikkö C. G. Sundmanin.

Johtokunnan jäsen Urho Kekkonen, joka toimiessaan pääministerinä oli nauttinut virkavapautta, ryhtyi joulukuun 1 päivänä jälleen hoitamaan virkaansa.

Lokakuun 28 päivänä pankkivaltuusmiehet myönsivät johtokunnan vt. jäsenelle Unto Varjoselle virkavapautta marraskuun 1 päivästä 1953 lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään toukokuun 1954 loppuun, Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin, Washington, D. C., johtajan vaihtuvan varamiehen tehtävien hoitamista varten. Johtokunnan vt. jäseneksi maisteri Varjosen virkavapauden ajaksi pankkivaltuusmiehet määräsivät pääsihteri Esko K. Leinosen.

Johtokunnan kokoonpanossa keväällä ja syksyllä tapahtuneiden muutosten johdosta pankkivaltuusmiehet vahvistivat johtokunnalle uuden tehtävänjaon toukokuun 27 päivänä ja joulukuun 16 päivänä.

Suomen Pankin ohjesäännön 6 §:n muuttaminen

Koska valtion Suomen Pankista nauttivan vekseliluoton yläraja, 30 miljardia markkaa, oli jo pitemmän aikaa osoittautunut tarvittua korkeammaksi, pankkivaltuusmiehet olivat syyskuun 24 päivänä 1952 lähettämässään kirjelmässä pyytäneet valtioneuvostoa asettamaan toimikunnan tutkimaan valtion Suomen Pankissa käyttämän vekseliluoton ylärajan alentamista 20 miljardiin markkaan sekä eräitä muita tähän liittyviä suunnitelmia. Asiaa toimikunnassa käsiteltäessä oli kuitenkin päädytty siihen, että tällainen ratkaisu olisi rahanarvopoliittikan kannalta epätyytyttävä, koska mainitun luoton olemassaolo sellaisenaan kokemuksen mukaan antaa mahdollisuuden lisätä valtion menoja yli tulojen, mikä puolestaan johtaisi inflatoriseen kehitykseen. Tämän johdosta johtokunta toukokuun 7 päivänä 1953 pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä ilmoitti tulleen siihen tulokseen, että valtion olisi kokonaan maksettava vekseliluotonsa, joka silloin oli 8.9 miljardia markkaa, Suomen Pankille. Koska tämä valtiontaloudellisista ja rahapoliittisista syistä ei kuiten-

kaan olisi voinut tapahtua yhdellä kertaa, johtokunta ehdotti tarkoituksenmukaisimpana menettelynä, että Suomen Pankki antaisi valtiolle obligaatiolainan, jolla valtio maksaisi vekseliluottonsa. Tämän obligaatiolainan määrän johtokunta ehdotti 20 miljardiksi markaksi, jolloin vekseliluoton tultua maksetuksi, valtiolle jäisi pano- ja ottotililleen Suomen Pankissa vielä sellainen määrä varoja, jonka valtio tarvitsee kassantarepeensa kausiluonteisia ja tilapäisiä vaihteluita varten. Obligaatiolainan takaisinmaksun johtokunta ehdotti alettavaksi v. 1956, ja vuotuisluotuksen 10 %:ksi nimellismäärästä eli 2 miljardiksi markaksi. Laina tulisi näin ollen maksetuksi v. 1965. Lainan koron johtokunta ehdotti 1 %:ksi vuodessa eli samaksi, minkä valtio oli maksanut vekseliluotostaan.

Jotta Suomen Pankin setelinanto-oikeus obligaatiolainan ottamisen jälkeen säilyisi riittävänä, johtokunta ehdotti, että lainan obligaatiot, joilla vekseliluotto maksettaisiin, hyväksyttäisiin setelistön katteeksi niin pitkäksi aikaa kuin laina-aikaa kestää. V:sta 1956 alkaen katteen määrä obligaatioiden osalta vähenisi vuotuisluotuksesta vastaavalla määrällä eli 2 miljardilla markalla vuodessa.

Edellä esitetyn hyväksyminen edellytti Suomen Pankin ohjesäännön 6 §:n 2 mom:n lauseenosan „sekä valtion vekseleitä enintään kolmenkymmentuhannen miljoonan markan määräästä” muuttamista seuraavaan muotoon: „sekä valtion vuoden 1953 vakauttamislainan obligaatioita enintään kahdenkymmentuhannen miljoonan markan määräästä” ja 4 momentin lauseenosan „ja voi tällöin korotusmäärän katteena 2 momentin estämättä olla joko osaksi tai kokonaan myös valtion vekseleitä” poistamista. Tämän johdosta johtokunta esitti, että pankkivaltuusmiehet pyytäisivät valtioneuvostoa kiireellisesti antamaan eduskunnalle lakiesityksen Suomen Pankin ohjesäännön 6 §:n muuttamisesta edellä kerrotulla tavalla ja ryhtymään toimenpiteisiin ehdotetun obligaatiolainan järjestämiseksi.

Eduskunta hyväksyi lakiesityksen kesäkuun 29 päivänä 1953 kuitenkin siten muutettuna, että obligaatiolainan määräksi vahvistettiin enintään kaksikymmentäviisituhatta miljoonaa markkaa. Laki tuli voimaan syyskuun 16 päivänä 1953.

Ehdotus laiksi eräiden rahalaitosten kassareservin määräämisestä poikkeuksellisissa oloissa

Lokakuun 26 päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä johtokunta ilmoitti monessa yhteydessä todenneensa, että Suomen Pankilla ei ole riittävästi keinoja ohjata rahamarkkinain kehitystä poikkeuksellisissa tilanteissa rahanarvopolitiikan vaatimusten mukaisesti. Tähän ohjaukseen sisältyy mm., että pankin olisi tarvittaessa voitava estää rahalaitosten luotonannon lisääntyminen silloin, kun maassa syntyy rahan arvolle vaarallista rahanrunsautta, esim. ulkomaankaupan aktiivisuuden vuoksi. Suomen Pankin tärkein rahapoliittinen ase tällaisissa tilanteissa on rediskonttausten säätely ja luotonannon rajoittaminen rediskonttausehtoja tiukentamalla. Tämän menettelyn teho on kuitenkin varsin rajoitettu, koska sitä voidaan käyttää vain silloin, kun rahalaitokset ovat välittömästi riippuvaisia rediskonttauksesta, ja myös vain liikepankkeihin sekä osuuskassojen ja säästöpankkien keskuksiin.

Jotta rahamarkkinoita voitaisiin ohjata nykyistä tehokkaammin, johtokunta ilmoitti harkinnensa erityisen valtuuslain säätämistä, jonka nojalla valtioneuvosto pankkivaltuusmiesten esityksestä voisi säädellä rahalaitosten kassan ja kassareservin suuruutta ja niiden kokoonpanoa rahamarkkinatilanteen mukaisesti. Tämä merkitsisi sitä, että poikkeuksellisen rahanrunsauden aikana rahalaitosten kassareservimääräyksiä tiukennettaisiin, jolloin rahalaitosten olisi pakko rajoittaa luotonantoaan, ja vastaavasti kassareservimääräyksiä helpotettaisiin rahanarvopoliittisen tilanteen sen salliessa.

Tällainen valtuuslaki lisäisi olennaisesti Suomen Pankin nykyisin varsin rajoitettuja mahdollisuuksia tehokkaasti puuttua rahamarkkinoiden kehitykseen silloin, kun se rahanarvopoliittisista syistä katsotaan välttämättömäksi. Vaikka ajankohtaista tarvetta ryhtyä laajakantoisempiin toimenpiteisiin ei vielä esiintynytäkään, johtokunta katsoi, että myöhemmin syystä tai toisesta ehkä syntyviin poikkeuksellisiin tilanteisiin olisi ajoissa varauduttava, koska kokemus on osoittanut, että jos valmistumattomina joudutaan muutuneisiin tilanteisiin, asianmukaisiin toimen-

Osakekauppa

Kun Valmet Oy:n yhtiökokous oli joulukuussa 1952 päättänyt korottaa yhtiön osakepääomaa antamalla nimellisarvoa, 10 000 markkaa, vastaavaan kurssiin 48 750 kpl uusia osakkeita, pankin johtokunta teki pankkivaltuusmiehille esityksen, että Suomen Pankki, joka ennestään omisti 17 501 kpl yhtiön osakkeita, merkitsisi osakeannissa 8 750 uutta osaketta, joiden hinta teki yhteensä 87 500 000 markkaa.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen tammikuun 22 päivänä.

Asioimistojen lakkauttaminen

Elokuun 24 päivänä johtokunta teki pankkivaltuusmiehille esityksen, että Suomen Pankin asioimistot, jotka sijaitsivat Kajamissa, Loimaalla, Raumalla, Rovaniemellä ja Savonlinnassa, kustannusten säästämiseksi lakkautettaisiin vuoden 1954 alusta lukien. Esitystään johtokunta perusteli sillä, että sanottujen asioimistojen tehtävä rahanliikkeen helpottajana oli jäänyt merkitystä vaille sen jälkeen kun Suomen Pankin, postin ja postisiirtokonttorin välinen v. 1948 tehty yhteistyösopimus, johon myös maan liike- ja säästöpankit sekä osuuskassat ovat liittyneet, oli tullut voimaan. Tämän yhteistyösopimuksen mukaan jokainen postisiirron asiakas saa nostaa tarvitsemansa käteismaksuvälineet lähimmästä postitoimipaikasta, minne varat toimitetaan postisiirtokonttorin tai postitoimipaikan tilauksesta Suomen Pankin lähimmästä konttorista.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen elokuun 25 päivänä, ja asioimistojen toiminta päättyi kertomusvuoden lopussa.

Tontin lahjoittaminen valtiolle

Maaliskuun 12 päivänä johtokunta teki pankkivaltuusmiehille esityksen, että Suomen Pankki lahjoittaisi valtiolle takaisin siltä toukokuun 10 päivänä 1950 ostamansa rakentamattoman tontin N:o 16 Helsingin kaupungin IV kaupunginosan 72. neliössä, osoite Bulevardi 21. Pankilla oli ollut tarkoituksena rakennuttaa tontille virasto- ja asuinrakennus, jonka asuinkerrokset olisivat

piteisiin ryhtyminen usein viivästyy siinä määrin, että tarkoitettuja tuloksia ei saavuteta.

Kirjelmän liitteenä johtokunta lähetti pankkivaltuusmiehille asiasta laatimansa lakiesityksen, jonka perusteluissa johtokunta huomautti, että etukäteen ei ole luotavissa mitään kiinteätä kaavaa rahalaitosten kassan ja kassareservin suuruudesta, vaan se on jätettävä kulloisestakin tilanteesta riippuvaksi. Lailla olisi säädettävä ainoastaan enimmäismäärät, jotka kunkin rahalaitoksen kohdalla olisivat 30 % shekkituloille ja 20 % talletustileille kertyneestä ottolainauksesta sekä 50 % toisilta rahalaitoksilta saadusta ottolainauksesta. Säännöksiä voitaisiin käytännössä soveltaa esim. siten, että tietyn ajankohdan jälkeisestä ottolainauksen lisäyksestä määräosa olisi sidottava kassaan tai kassareserviin siihen saakka, kunnes enimmäismäärät olisi saavutettu.

Ehdotuksen mukaan valtioneuvostolla olisi antaessaan yksityiskohtaisia määräyksiä lain soveltamisesta mahdollisuus ottaa huomioon rahalaitosten laatu ja suuruus. Ilmeistä on, että pienille rahalaitoksille ei voida asettaa yhtä pitkälle meneviä kassareservivaatimuksia kuin suurille. Samoin rahalaitosten luonne olisi tässä suhteessa otettava huomioon. Valtiovarainministeriöllä olisi lisäksi oikeus hakemuksesta erityisistä syistä ja hankittuaan siitä Suomen Pankin johtokunnan lausunnon vapauttaa rahalaitos osaksi tai kokonaan noudattamasta valtuuslain nojalla annettuja määräyksiä. Jos rahalaitos pitää kassansa ja kassareservinsä määrän vaadittua pienempänä, se voitaisiin velvoittaa maksamaan puuttuvista määristä korkoa valtiolle.

Kirjelmässään johtokunta esitti, että pankkivaltuusmiehet pyytäisivät valtioneuvostoa antamaan johtokunnan ehdotuksen mukaisen lakiesityksen eduskunnalle.

Pankkivaltuusmiehet käsitelivät johtokunnan esitystä kokouksessaan lokakuun 28 päivänä, mutta panivat sen silloin pöydälle lausunnon hankkimista varten rahalaitosten neuvottelukunnalta. Uudelleen otettiin asia esille marraskuun 18 päivänä, jolloin pankkivaltuusmiehet puolestaan hyväksyivät johtokunnan ehdotuksen sekä päättivät pyytää valtioneuvostoa ryhtymään toimenpiteisiin ehdotuksen mukaisen lakiesityksen antamiseksi eduskunnalle.

tulleet pankin pääkonttorin henkilökunnan asunnoiksi, mutta tästä rakennussuunnitelmasta oli sittemmin luovuttu pankin hankittua henkilökunnan asuinrakennusta varten sopivamman tontin Snellmaninkadun varrelta.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät esityksen maaliskuun 12 päivänä ja lahjakirja allekirjoitettiin huhtikuun 21 päivänä.

Eläkkeet, perhe-eläkkeet ja avustukset

Pankkivaltuusmiehet ovat kuluneen vuoden aikana myöntäneet neljä eläkesäännön mukaista eläkettä, seitsemän perhe-eläkesäännön mukaista perhe-eläkettä ja neljä avustusta. Eläkkeiden yhteinen määrä oli 1 776 300 markkaa, perhe-eläkkeiden 377 100 markkaa ja avustusten 678 000 markkaa vuodessa.

Kalliinpaikanlisät ja ylimääräisten toimenhaltijain palkkaus

Joulukuussa johtokunta ehdotti pankkivaltuusmiehille, että pankin vakinaisille ja ylimääräisille toimenhaltijoille maksettaisiin myös v. 1954 kalliinpaikanlisää samojen periaatteiden mukaisesti kuin sitä maksetaan valtion viran tai toimen haltijoille. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät ehdotuksen joulukuun 16 päivänä ja myönsivät tarkoitukseen yhteensä noin 18 800 000 markan suuruisen määrärahan.

Samana joulukuun 16 päivänä pankkivaltuusmiehet myönsivät noin 86 200 000 markkaa käytettäväksi pankin ylimääräisten toimenhaltijain palkkaamiseen v. 1954.

Haarakonttorien valvojat

Pankin haarakonttorien valvojina ja heidän varamiehinään ovat vuonna 1954 pankkivaltuusmiesten päätöksen nojalla seuraavat henkilöt:

Hämeenlinnan konttori: valvojat toimitusjohtaja Kaarlo August Noro ja varatuomari Yrjö Jokiranta sekä varamiehet toimitusjohtaja, talousneuvos Aleksi Tandefelt ja johtaja, ekonomi Anders Gustaf Kuusterä;

Joensuun konttori: valvojat toimitusjohtaja Aleksanteri Vornanen ja henkikirjoit-

taja, varatuomari Mauno Moilanen sekä varamiehet kauppias Aulis Erkki Tahvo Aho ja rehtori, fil.maisteri Aulis Olavi Waldemar Koivusalo;

Jyväskylän konttori: valvojat johtaja Kaarlo Vilhelm Laitila ja poliisimestari, varatuomari Eino Ilmari Karpio sekä varamiehet apulaiskaupunginjohtaja, dipl. insinööri Veikko Johannes Tolamo ja johtaja Toivo Johannes Heinonen;

Kotkan konttori: valvojat toimitusjohtaja, kunnallisneuvos Veikko Aleksander Cajander ja kaupunginsihteeri, varatuomari Kustaa Ilmari Laaksonen sekä varamiehet toimitusjohtaja Kaarlo Erkki Marjanen ja toimitusjohtaja, ekonomi Risto Juhani Holopainen;

Kuopion konttori: valvojat pormestari Alvar Hjalmar Mikael Hurta ja maanviljelysneuvos Niilo Ilmari Jokinen sekä varamiehet vanhempi oikeusneuvosmies Gunnar Valdemar Hellén ja toimistonhoitaja Vilho Ruotsalainen;

Lahden konttori: valvojat johtaja Väinö Tuompo ja kaupunginjohtaja Olavi Ilmari Kajala sekä varamiehet toimitusjohtaja, insinööri Torsten Martin Lindroos ja vanhempi oikeusneuvosmies, varatuomari Eero Johannes Kyläkallio;

Mikkelin konttori: valvojat kihlakunnantuomari Erkki Veikko Kuokkanen ja kunnallisneuvosmies Otto Kinnunen sekä varamiehet toimitusjohtaja, agronomi Timo Lepänen ja toimitusjohtaja Lauri Ensio Auvinen;

Oulun konttori: valvojat toimitusjohtaja Otto Alfons Karhi ja oikeuspormestari Kaarlo Torsten Reinilä sekä varamiehet johtaja Jalmary Kustaa Korkeakivi ja toimitusjohtaja, kauppaneuvos Aarne Toivonen;

Porin konttori: valvojat fil. tohtori Frans Vihtori Härmä ja johtaja Yrjö Nurmi sekä varamiehet pormestari, varatuomari Väinö Wilhelm Hahta ja kaupunginjohtaja Martti Johannes Ekblom;

Tampereen konttori: valvojat toimitusjohtaja, kauppaneuvos Alpo Pesonen ja toimitusjohtaja, eversti Eric B:son Schauman sekä varamiehet oikeuspormestari, varatuomari Aarne Erkki Palomäki ja toimitusjohtaja, ekonomi Mauri Albert Zilliaeus;

Turun konttori: valvojat maaherra Frans Vilho Kytä ja johtaja Juho Heikki Kurkela sekä varamiehet johtaja Aarne Laaksonen ja toimitusjohtaja Väinö Jylhä; sekä

Vaasan konttori: valvojat johtaja, kauppaneuvos Lauri Aleksander Niinioja ja pormestari Axel Elias Laxén sekä varamiehet johtaja Juho Viljam Vaahtoniemi ja toimitusjohtaja, hovioik. auskultantti Magnus Erik Tuomas-Kettunen.

Pankkivaltuusmiehet ja tilintarkastajat

Pankkivaltuusmiehinä toimivat vuonna 1953 eduskunnan valitsijamiesten sanottuun tehtävään valitsevat seuraavat henkilöt:

Vesterinen, Vihtori, ministeri,
Tanner, Väinö, toimitusjohtaja,
Ahmavaara, Arvi, laamanni,
Eskola, Kusti, maanviljelijä,
Peltonen, Onni, veturinkuljettaja,
Niukkanen, Juho, maanviljelijä,
Söderhjelm, Johan Otto, lakitieteen tohtori,
Aaltonen, Aimo, kirvesmies,
Murto, Yrjö, toimitsija.

Helsingissä maaliskuun 17 päivänä 1954.

VIHTORI VESTERINEN

Väinö Tanner
Kusti Eskola
Juho Niukkanen
Aimo Aaltonen

Arvi Ahmavaara
Onni Peltonen
J. O. Söderhjelm
Yrjö Murto

Esko K. Leinonen

Kolme ensinmainittua pankkivaltuusmiestä muodostivat suppeamman pankkivaltuuston. Puheenjohtajana toimi koko vuoden allekirjoittanut Vesterinen ja varapuheenjohtajana allekirjoittanut Tanner.

Pankin tilintarkastajiksi vuoden 1953 tilijä tarkastamaan valitsijamiehet valitsivat seuraavat henkilöt:

Soininen, Heikki, kunnallisneuvos, hänen varamiehensä *Laine, Lauri*, maatalousteknikko;

Hänelä, Kaisa, rahastonhoitaja, hänen varamiehensä *Bryggari, Tuomas*, kivityömies;

Moilanen, Kaapro, kunnallisneuvos, hänen varamiehensä *Kullberg, Henrik*, maanviljelijä;

Janhunen, Matti, toimittaja, hänen varamiehensä *Kulo, Kusti*, huoltopäällikkö; sekä

Kannisto, Heikki, kunnallispuhemies, hänen varamiehensä *Öhman, Carl Arne*, lakitieteen kandidaatti.

POISTETTU
1995-06-27
SUOMEN PANKIN
KIRJASTO

[Faint, mirrored text from the reverse side of the page, appearing as bleed-through. The text is largely illegible due to low contrast and mirroring.]

VIITTEKIRJA

- 1. J. A. ...
- 2. J. A. ...
- 3. J. A. ...
- 4. J. A. ...
- 5. J. A. ...
- 6. J. A. ...
- 7. J. A. ...
- 8. J. A. ...
- 9. J. A. ...
- 10. J. A. ...

[Small, faint text at the bottom left of the page.]